

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Josefa Baxy, JUDr. Miluše Doškové, JUDr. Brigity Chrástilové, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci navrhovatele: **PhDr. J. K.**, proti odpůrci: **Státní volební komise**, se sídlem Náměstí Hrdinů 3, Praha 4, v řízení o návrhu označeném jako „návrh na neplatnost hlasování ve volebním okrsku č. 26 v obci Znojmo při volbách do Poslanecké sněmovny PČR“,

t a k t o :

I. Návrh se z a m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í:

Dne 7. 6. 2006 obdržel Nejvyšší správní soud návrh označený jako „návrh na neplatnost hlasování ve volebním okrsku č. 26 v obci Znojmo při volbách do Poslanecké sněmovny PČR“, v němž navrhovatel namítá, že společně se svojí rodinou a známými volil kandidátní listinu Občanské demokratické strany a v jejím rámci udělil preferenční hlas J. M. P.. Z výsledků voleb do Poslanecké sněmovny, zveřejněných na internetové stránce www.volby.cz, však následně zjistil, že tento kandidát ve volebním okrsku č. 26 neobdržel ani jeden preferenční hlas. Navrhovatel tak vyslovil přesvědčení, že sice J. M. P. skončil jako první náhradník, což nemůže změnit ani několik desítek preferenčních hlasů, trvá nicméně na tom, že výsledky hlasování musí být přesné a eliminace preferenčních hlasů je nepřípustná. Proto navrhovatel žádá napravit vzniklý omyl.

Státní volební komise se k tomuto návrhu ve stanovené lhůtě nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou splnění procesních náležitostí podaného návrhu a v tomto směru zjistil, že návrh byl podán včas a že navrhovatel je zapsán ve stálém seznamu voličů vedeném Městským úřadem ve Z., takže je k podání tohoto návrhu aktivně legitimován (§ 87 odst. 1 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu ČR). Zároveň soud konstatuje, že návrh sice je označen jako „návrh na neplatnost hlasování“, z jeho obsahu je nicméně seznatelné, že je podřaditelný pod návrh na neplatnost volby kandidáta, upravený v ustanovení § 87 odst. 1 zákona č. 247/1995 Sb.

Proto soud přistoupil k meritornímu projednání a rozhodnutí návrhu.

Z volební dokumentace (včetně všech odevzdaných hlasovacích lístků), vyžádané od Městského úřadu Z. a vztahující se k volebnímu okrsku č. 26, soud především zjistil, že se

k volbám skutečně dostavili MUDr. J. K., J. K., E. K. a Z. K. Po přepočítání hlasovacích lístků soud zjistil, že volební strana č. 9 – Občanská demokratická strana – v tomto volebním okrsku obdržela celkem 230 platných hlasů. Z těchto hlasovacích lístků byl uplatněn přednostní hlas pro kandidáta č. 9 J. M. P. celkem v 52 případech. Tomu koresponduje i obsah pracovního sčítacího archu, přiloženého k Zápisu o průběhu a výsledku hlasování ve volebním okrsku. Nicméně ve Výsledku hlasování pro politické strany, politická hnutí a koalice ve volebním okrsku (dále „Výsledek hlasování“) je uvedeno, že kandidát s pořadovým číslem č. 9 neobdržel žádný přednostní hlas. Pochybení soud zjistil též u kandidáta č. 15 ing. V. F., který obdržel celkem 38 přednostních hlasů, avšak v citovaném Výsledku hlasování je uvedeno, že obdržel pouze 37 přednostních hlasů. Taktéž u kandidáta č. 20 Bc. L. M. soud zjistil celkem 19 přednostních hlasů, nicméně ve Výsledku hlasování je uvedeno pouze 18 těchto hlasů. U kandidáta č. 26 Mgr. V. Š. soud zjistil celkem 2 přednostní hlasy, Výsledek hlasování však uvádí 1 hlas. Oproti tomu u kandidáta č. 32 Mgr. B. H. soud nezjistil žádný přednostní hlas, avšak Výsledek hlasování zaznamenává 1 hlas. Konečně u kandidáta č. 33 V. Krásného soud zjistil 1 přednostní hlas, Výsledek hlasování neobsahuje hlas žádný.

Na základě provedených skutkových zjištění dospěl soud k následujícím právním závěrům.

Podle ustanovení § 87 odst. 5 zákona č. 247/1995 Sb. návrh na neplatnost volby kandidáta může podat navrhovatel, má-li za to, že byla porušena ustanovení tohoto zákona způsobem, který mohl ovlivnit výsledek volby tohoto kandidáta. Z citovaného ustanovení je zřejmé, že předmětný návrh představuje prostředek soudní ochrany namířený proti zvolení konkrétního kandidáta (příp. kandidátů) do Poslanecké sněmovny, přičemž pokud by soud tomuto návrhu vyhověl, rozhodl by o neplatnosti volby kandidáta (§ 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní), tzn. s účinky ex tunc.

Jak vyplývá z dikce ustanovení § 87 odst. 5 zákona č. 247/1995 Sb. a ze samotného smyslu předmětného právního institutu, za základní předpoklady vyhovění tomuto typu volební stížnosti je – v obecné rovině – nutno označit především tři následující: (1.) protizákonnost, tzn. porušení některých ustanovení zákona č. 247/2005 Sb.; (2.) vztah mezi touto protizákonností a zvolením kandidáta, jehož zvolení je napadeno volební stížností a (3.) zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volbu předmětného kandidáta. Jinak řečeno, tato intenzita musí v konkrétním případě dosahovat takového stupně, že je možno se důvodně domnívat, že pokud by k protizákonnému jednání nedošlo, nebyl by tento kandidát zřejmě vůbec zvolen. Zjednodušeně řečeno tedy tato intenzita způsobuje „zatemnění“ volebních výsledků, tzn. jejich zásadní zpochybnění.

Optikou předchozích východisek nazíral soud rovněž na námitky navrhovatele, obsažené ve volební stížnosti. V projednávané věci tak je nutno především konstatovat, že navrhovatel v podstatě nezpochybňuje volbu některého konkrétního kandidáta a svoji argumentaci omezuje na nepřihlédnutí k některým přednostním hlasům, odevzdaným pro kandidáta politické strany č. 9 – Občanské demokratické strany J. M. P. ve volebním okrsku č. 26 ve Z..

Při hodnocení uplatněné námitky navrhovatelů je nutno vycházet ze skutečnosti, že při volbách do Poslanecké sněmovny se zákonodárce rozhodl pro tzv. vázané kandidátní listiny (oproti možnosti přísně vázané či naopak volné kandidátní listiny). To znamená,

že každý volič disponuje pouze jedním hlasem, který odevzdává pro příslušnou volební stranu (tzn. pro politickou stranu nebo koalici politických stran), což se projevuje zejména v tom, že při aktu hlasování vloží do úřední obálky a následně i do volební schránky jeden hlasovací lístek. Na tomto hlasovacím lístku však může zakroužkováním pořadového čísla nejvýše u dvou kandidátů vyznačit, kterému z kandidátů dává přednost (§ 39 zákona č. 247/1995 Sb.). Při následném zjišťování výsledků voleb je rozhodné, kolik obdržela každá volební strana hlasů, přičemž přednostní (preferenční) hlasy se uplatní teprve tehdy, pokud politická strana překročí uzavírací klausuli ve výši 5% z celkového počtu odevzdaných platných hlasů, u koalic se tato klausule násobí až do výše 20% (zákon č. 247/1995 Sb. zde velmi nepřesně hovoří o postupu do skrutinia, § 49). Přitom k přednostním hlasům se ani v tomto případě nepřihlíží automaticky, nýbrž pouze tehdy, jestliže některý z kandidátů získal takový počet přednostních hlasů, který činí nejméně 7% z celkového počtu platných hlasů odevzdaných pro tuto volební stranu (§ 50 odst. 5 cit. zákona).

V projednávané věci z oficiálních výsledků voleb do Poslanecké sněmovny konaných ve dnech 2. a 3. 6. 2006 (publikovaných v Hospodářských novinách dne 6. 6. 2006) vyplývá, že kandidát J. M. P. skončil v Jihomoravském volebním kraji jako první nezvolený náhradník, když obdržel celkem 2 267 přednostních hlasů. Protože Občanská demokratická strana získala v tomto volebním kraji celkem 186 779 hlasů, činí 7% z tohoto počtu, nezbytných pro zohlednění přednostních hlasů v pořadí na kandidátní listině, nejméně 13 074 přednostních hlasů. Tohoto počtu však nedosáhl žádný z kandidátů této politické strany a proto se k přednostním hlasům vůbec nepřihlíželo a mandáty obdrželi kandidáti výhradně podle pořadí, v jakém byli uvedeni na hlasovacím lístku.

Přitom je zjevné, že na této skutečnosti nemohlo nic změnit zjištěné pochybení okrskové volební komise č. 26 ve Z., jelikož ani po připočtení 52 přednostních hlasů J. M. P. by celkový počet preferencí tohoto kandidáta nedosáhl uvedené hranice 7%.

Pro úplnost Nejvyšší správní soud konstatuje, že žádný vliv na pořadí kandidátů nemělo ani pochybení této okrskové volební komise u kandidátů V. F. (celkem 1 503 přednostních hlasů), Bc. L. M. (850 přednostních hlasů), Mgr. V. Š. (629 přednostních hlasů), Mgr. B. H. (281 přednostních hlasů) a V. K. (502 přednostních hlasů).

Jakkoliv tedy Nejvyšší správní soud v činnosti předmětné okrskové volební komise skutečně shledal pochybení v tom smyslu, že ve výsledném protokolu o výsledcích voleb nezaznamenala zmíněné přednostní hlasy a věcná podstata námítky navrhovatele je proto oprávněná, jedná se o porušení volebního zákona, které se ze shora prezentovaných důvodů nemohlo nikterak projevit na zákonnosti volby některého ze zvolených kandidátů Občanské demokratické strany ve volbách do Poslanecké sněmovny v Jihomoravském kraji.

Proto soud dospěl k závěru, že podaná volební stížnost není důvodná.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud podaný návrh zamítl, a to bez nařízení jednání (§ 89 odst. 5 s. ř. s.).

Podle ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s. nemá na náhradu nákladů řízení žádný z účastníků právo.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. června 2006

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu